

ЧИННИКИ І ПЕРЕДУМОВИ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ЖИТЛОВОГО ФОНДУ В УКРАЇНІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Здійснено характеристику сучасного вітчизняного в житлового фонду України. Визначено основні чинники і передумови енергозбереження житлового фонду.

Ключові слова : енергоефективність, житловий фонд, енергозбереження, галузі економіки.

Abstract

The characteristics of the modern domestic housing stock of Ukraine was carried out. The main factors and prerequisites for energy saving of the housing stock have been determined.

Key words: energy efficiency, housing stock, energy saving, economic sectors.

Вступ

Енергоефективність і енергозбереження об'єктів житлового фонду є головними стратегічними питанням розвитку економіки будь-якої держави. Для України проблема раціонального, ресурсозабезпечення існуючих об'єктів основних фондів набуває сьогодні надзвичайно важливого значення, як з точки зору енергонезалежності країни, так і з точки зору експлуатаційної енергоефективності житлових об'єктів.

Основна частина

Кількість об'єктів «застарілого» житлового фонду в Україні нараховує більше 10 млн. будинків загальною площею 1,03 млрд. м². Для забезпечення обсягів щорічних витрат ресурсів нараховують близько 70 млрд. тонн умовного палива (еквівалент енергії, що виділяється при згоранні 1 кг вугілля) [1]. Рівень енергоспоживання в Україні 2,5-3 рази перевищує споживання енергії в Євросоюзі. Вибіркові дослідження показників енерговтрат встановили, що через елементи огорожувальних конструкцій у таких будинках щорічно складають більше 50% втрат енергоресурсів.

Для людей житло завжди мало особливе значення, воно є незмінною найважливішою умовою їх існування. Однак в теперішній час значна частина житлового фонду в Україні знаходиться у незадовільному технічному стані, що пов'язано з його моральним старінням і фізичним зношенням, та потребує свого оновлення, в умовах війни ця проблема значно посилюється.

Житловий фонд України на даний час потребує значної роботи з його модернізації, оскільки більша частина перебуває в незадовільному технічному, а то і критичному стані, через недостатнє фінансування його утримання; зберігається тенденція передчасного зношення житлового фонду. Проаналізувавши потенціал споживання енергії житловими будинками та потенціал об'єктів когенерації енергії, можемо виділити три основні рівні передумов енергозбереження житлового фонду в Україні: національний, регіональний, муніципальний.

На національному рівні спостерігається велика залежність від імпорту енергоресурсів; втрати виробленої та імпортованої енергії при її перетворенні й транспортуванні та забезпечення захисту вразливих споживачів енергоресурсів. Одним із чинників енергозбереження житлового фонду є енергетична бідність та обмежений рівень державного фінансування. Через надання субсидій є надмірне навантаження на державний бюджет країни. Також одним із чинником є незначний рівень енергоефективної свідомості громадян. Також до проблем енергозбереження можемо віднести: високу залежність від органічних енергетичних ресурсів, незначну частку альтернативної енергії в енергобалансі.

На регіональному рівні можемо визначити такі чинники як: нераціональне використання енергоресурсів, складність ефективності використання енергоресурсів, заборгованість населення за житлово-комунальні послуги; застарілість житлового фонду та низькі темпи його модернізації; недосконалість фінансово-кредитних механізмів; дефіцит коштів на забезпечення енергоефективності житлового фонду. Недостатнє фінансування регіональних ініціатив у сфері ефективного використання енергоресурсів та розвитку альтернативної енергетики. Низька якість житлово - комунальних послуг;

На муніципальному рівні забезпечення енергоефективності житлового сектора може бути подано, як сукупність завдань з урахуванням локальних особливостей житлового сектора таких як: збільшення терміну ефективної експлуатації житлового будинку; невиправдані втрати енергії при її транспортуванні та розподілі (зношеність тепломереж); «клаптикові» утеплення замість комплексної термомодернізації житла; високий рівень фізичного і морального зносу теплових та електричних мереж; фінансовий бар'єр розвитку ринку енергосервісу.

Висновки

Серед усіх галузей, економіки держави найбільшим споживачем енергетичних ресурсів є житлово-комунальний сектор. Характерними рисами об'єктів житлово-комунального господарства є достатньо високі показники морального зношення як самих будівель так і обслуговуючих інженерних систем та обладнання, що призводить до щорічного зростання втрат теплової енергії у мережах та безпосередньо в самих будинках. Неєфективна структура імпорту енергоресурсів і нераціональне використання енергоресурсів перешкоджає отриманню оптимального співвідношення споживання енергії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Щербініна С.А. Визначення економічного потенціалу ринку житлового будівництва в регіоні. Науковий вісник СумДУ. Серія Економіка. 2011. №1. С. 190-196. (0,54 д.а.).
2. ДСТУ Б EN ISO 13790:2011 Енергоефективність будівель. Розрахунок енергоспоживання на опалення та охолодження (EN ISO 13790:2008, IDT)
3. Організаційно-економічний механізм енергозбереження: монографія / Ю. В. Дзядикевич, В. Я. Брич, В. В. Джеджула [та ін.]. – Тернопіль : ТНЕУ, 2018. – 154 с.

Портнов Віктор Миколайович – аспірант кафедри фінансів та інноваційного менеджменту, Вінницький національний університет, e-mail: te14b.portnov@gmail.com

Науковий керівник: **Руда Лілія Петрівна** – к.е.н., доцент кафедри фінансів та інноваційного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: rudalist_ok@ukr.net

Portnov Viktor M. – graduate student of the Department of Finance and Innovative Management, Vinnytsia National Technical University, e-mail: te14b.portnov@gmail.com

Supervisor : **Ruda Liliia** - PhD, Assistant Professor of the Department of the Finance and innovation management, Vinnitsa National Technical University, Vinnitsa, e-mail: rudalist_ok@ukr.net